

בכורות פרק א הלוקח עובר חמורו דף ד

במדבר "כי לי כל בכור בבני ישראל באדם ובבהמה" ג. בכניסתם לארץ ישראל "קדש לי כל בכור.. באדם ובבהמה לי הוא.. והיה כי יבאך.. והעברת כל פטר רחם.. וכל פטר שגר בהמה.. וכל פטר חמר תפדה בשה", ר' יוחנן שאמר שחלה קדושה גם על בכורות שנולדו במדבר וריש לקיש אמר שהקדושה חלה רק על בכורות שנולדו במצרים או במדבר עד שנפדו בלווים אבל בכורות שנולדו לאחר הפדיה עד שנכנסו לא"י לא התקדשו שכך משמע מהפסוק 'והיה כי יביאך', ר"י הסביר את הפסוק שבזכות מצווה זו של בכורות יכנסו לארץ.

עד שהוקם המשכן בשנה השנייה לצאת בנ"י ממצרים הייתה העבודה בבמות על ידי הבכורות, ביום שהוקם המשכן קרבו נדרים ונדבות חטאות ואשמות בכורות ומעשרות משום שאין קרבן בכור קרב בבמה.

בשנה השנייה לצאת בני ישראל ממצרים פדו בכורי ישראל את כהונתם ב22,000 לווים ונותרו 273 בכורות שפדו את עצמם בכסף כמו שנקבע לדורות שבכורות נפדים בחמישה סלעים, גם פטר חמור של ישראל נפדו במדבר בשה של לווים שכתוב "קח את הלויים תחת כל בכור בבני ישראל, ואת בהמת הלויים תחת בהמתם" שהוקש פדיון הבכורות לפדיון פטר חמור, ומכך שכתוב 'במהת' הלויים ו'בהמתם' של ישראל למדו שפדו בשה אחד של לוי כמה פטרי חמור של ישראל.

במשנה כתוב שכהנים ולווים פטורים מבכורה מקל חומר שהם פטרו את ישראל במדבר, אביי הסביר שמדובר על פטר חמור של לוי משום שהבהמות של הלויים במדבר פטרו את החמורים של בני ישראל, רבא הסביר שמדובר על פדיון הבן של לויים שהרי קדושתם הפקיעה את קדושת הבכורות של ישראל והוקש פדיון חמור לפדיון אדם של לויים פטורים שכתוב "את בכור האדם ואת בכור הבהמה הטמאה תפדה". לשיטת שניהם הוקשו כל הלויים ובהמתם זה לזה שכתוב "הלויים" בין היה להם שה במדבר ובין לא היה להם שה ובין נמנו במספר הפדיה ובין היו קטנים פחות מגיל חודש, לעניין פדיון הבן גם לויים שנישאת לישראל פוטרת שכתוב "פטר רחם" ללמד שקדושתו תלויה באם, כהנים כלולים במילה לויים כמו שכתוב "והכהנים הלויים", מכך שכתוב "והיו לי הלויים" למדו כשם שהיה במדבר כך לדורות לווים פטורים מפדיון הבן ופטר חמור.

בשלשה מקומות הצטוו ישראל על הבכורות, א. במצרים "קדש לי כל בכור פטר רחם בבני ישראל באדם ובבהמה" ב.